



**Politus Analytics**  
www.politusanalytics.com



## Giriş

Bu rapor Cumhurbaşkanlığı Seçimi birinci turu ile ikinci turu arasında seçmen eğilimlerinin nasıl değiştiğine dair analizlerimizi içermektedir. Analizlerimizde Nisan ayı başından 21 Mayıs'a kadarki haftalık trendleri sunmakla beraber, odağımızı birinci tur sonrasındaki eğilimlere veriyoruz. Raporumuz aynı zamanda 9 Mayıs 2023 tarihli "Politus Türkiye Panoraması" raporunun da bir devamı niteliğindedir. Politus Analytics'in veri toplama ve işleme yöntemine dair detaylara ilgili rapor üzerinden ulaşabilirsiniz.

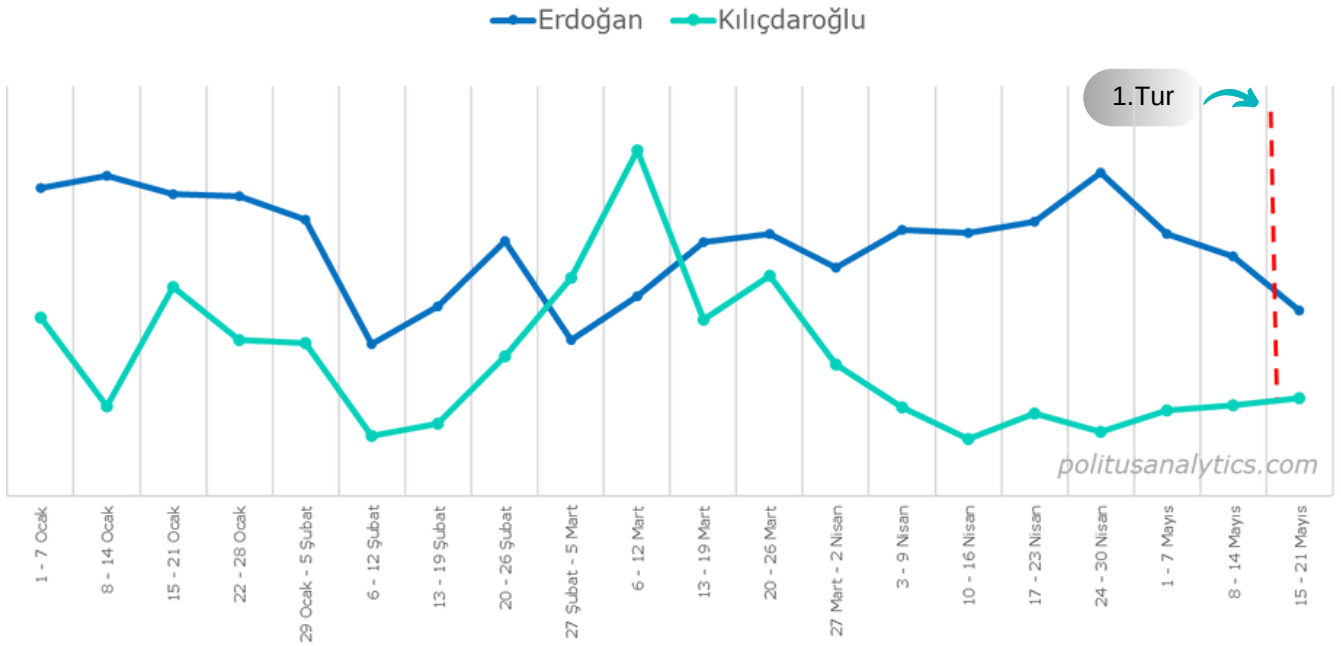
<https://politusanalytics.com/wp-content/uploads/2023/05/Politus-Turkiye-Panoraması-1.pdf>

Bulgular Twitter'dan elde edilen içeriklerin yapay zeka yöntemleri ile işlenmesi sonucunda elde edilmiştir. Analizlerin zaman aralığı hafta seviyesi, coğrafi birimi ise il seviyesidir.

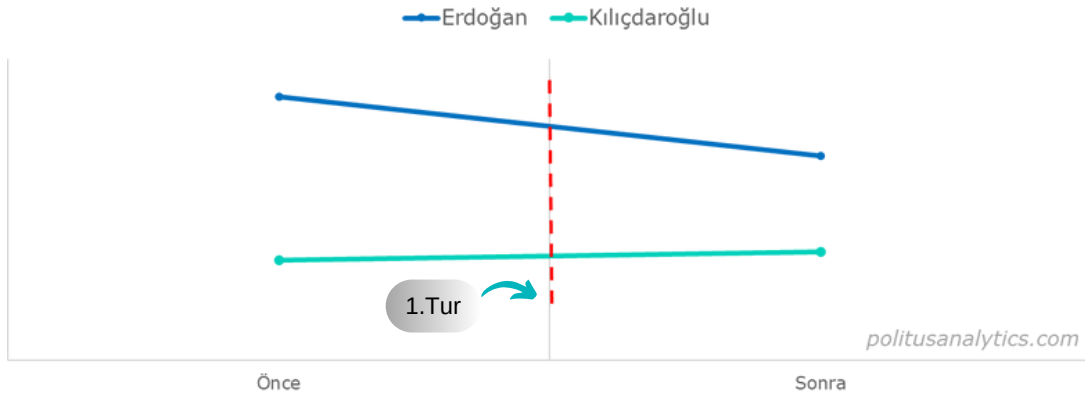
# Adayların Destek Seviyeleri

## 2023 CUMHURBAŞKANLIĞI SEÇİMLERİ

Politus'un Ocak ayından itibaren yaptığı analizler, Kemal Kılıçdaroğlu'na dönük toplam desteğin, Kılıçdaroğlu'nun adaylığının açıklandığı hafta zirve yaptığını, ancak o tarihten itibaren düşme eğiliminde olduğunu gösteriyor. Buna karşın, Recep Tayyip Erdoğan'a dönük destek ise, Kılıçdaroğlu'nun adaylığının açıklandığı tarihlerde dip noktayı görmüş olmakla birlikte Nisan sonunda en yüksek değerine ulaşmış gözüküyor.



Hemen aşağıda yer alan figüre baktığımızda, yani seçimin birinci turunun öncesi ve sonrasında yer alan birer haftayı karşılaştırdığımızda, Erdoğan'a olan desteğin azaldığını, Kılıçdaroğlu'na olan desteğin ise çok az miktarda arttığını görüyoruz. Erdoğan'a dönük destek Kılıçdaroğlu'ndan önde olmaya devam etse de, aradaki fark kısmen kapanmış gözüküyor.



Raporun ilerleyen bölümlerinde, farklı seçmen gruplarının iki adaya olan desteklerini de detaylı bir şekilde inceleyeceğiz. Fakat bir sonraki aşamaya geçmeden evvel yukardaki figürlerde yer alan aday destek seviyesi bilgilerini nasıl ölçtüğümüzden bahsetmek, kısaca da olsa metodumuzu açıklamak istiyoruz. Bireylerin aday desteklerini anlayabilmek için ilk önce Twitter'da paylaşılan içerikler üzerine bir dizi yapay zeka (Doğal Dil İşleme) modeli geliştirdik. Bu modellerden ilki söz konusu içeriğin ilgili aday ile alakalı olup olmadığını tahmin ediyor. Eğer alakalı ise, ikinci model ilgili içeriği (adayı desteklemek, karşı çıkmak ya da tarafsız kalmak şeklindeki) üç kategoriden birine yerleştiriyor.

Ardından, son derece yüksek performansla çalışan bu modellerin yaptıkları tahminler sonucu oluşan tweet seviyesindeki bilgiyi, kural temelli belli dönüşüm algoritmaları ile kullanıcı seviyesine taşıyoruz. Söz gelimi, bir kullanıcı ilgili T zaman aralığı içerisinde X adayıyla alakalı en az K sayıda destekleyici tweet paylaşmış, X adayına karşı çıkan hiçbir paylaşım yapmadıysa, bu kullanıcıyı o zaman aralığı için X adayının K düzeyde destekçisi olarak kodluyoruz. K büyüklüğünü modelden modele değiştirerek analizlerimizin sağlamlığını test ediyoruz. Bu ilişkinin tam tersi X adayının karşıtları için de geçerli. Yani X adayı hakkında K tane karşı çıkan içerik paylaşmış, hiç destekleyici tweet atmayan kullanıcıyı X adayının K düzeyde karşıtı olarak tarif ediyoruz.

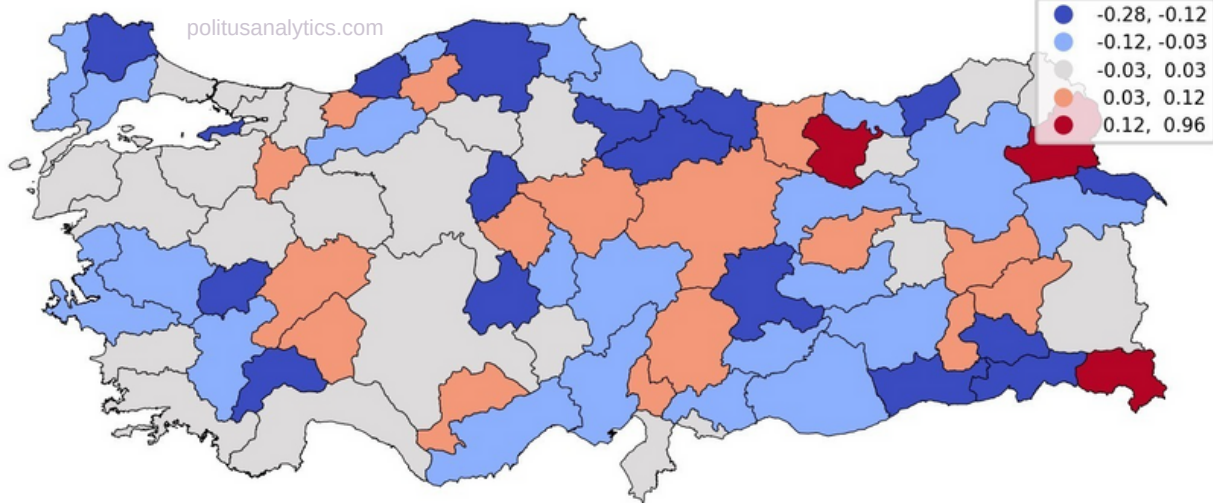
Kullanıcı seviyesindeki bilgiyi T zaman aralığı için toplam bir skora çevirirken destekçilerin destekçi veya karşıt olarak tarif edebileceğimiz toplam grup içerisindeki oranını dikkate alıyoruz. Yani yukardaki figürlerde yer alan eğriler, X adayının destekçilerinin, X adayının destekçileri ve karşıtlarının toplamına oranını ifade ediyor.

Son olarak vurgulamamız gereken bir nokta da şu: bu aday destek oranları, seçimdeki oy oranına yönelik bir tahmin olarak yorumlanmamalıdır. Bundan ziyade, adaylara yönelik kamuoyu algısının ve destek seviyesinin bir ölçümünü sağlamaktayız. Bu elbette gerçek seçimdeki oy oranları ile bir paralellik sergileyecektir ancak bu analizde klasik anlamda bir seçim tahmini yapılmamaktadır.

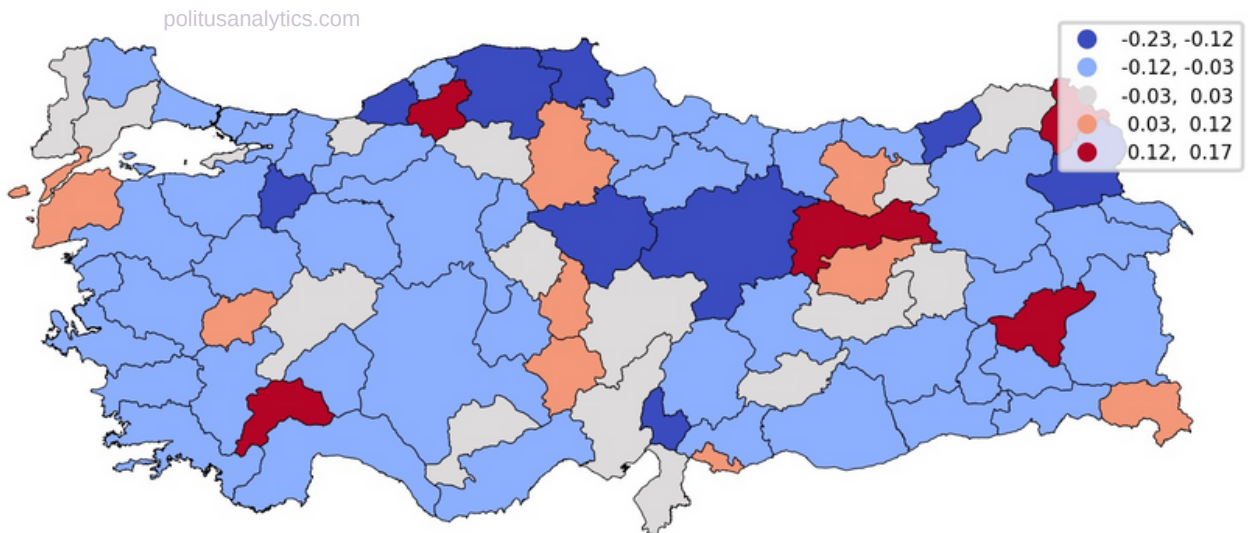


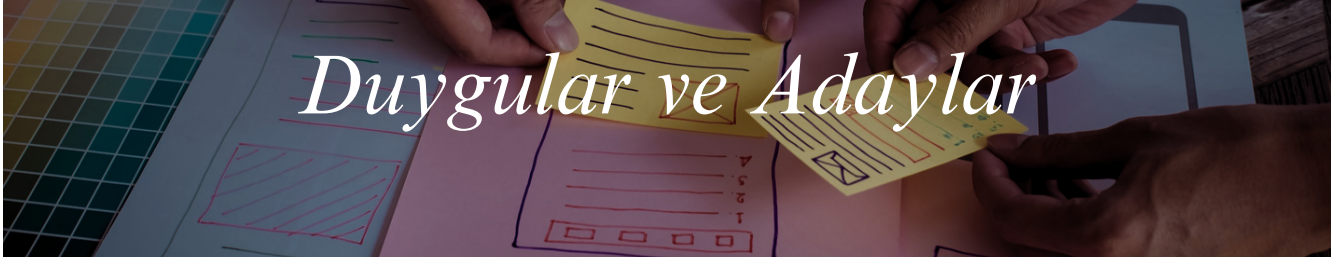
Aşağıdaki haritalarda adaylara olan desteğin 14 Mayıs gününden bir hafta önce ve bir hafta sonrasındaki zaman aralığının karşılaştırması iller bazında görselleştirilmiştir. Mavi ton renklerin koyuluğu desteğin azaldığını, kırmızı ton renklerin koyuluğu ise desteğin arttığını göstermektedir. Gri renk ise önemli bir değişikliğin olmadığını göstermektedir. Bu verilere göre, Kılıçdaroğlu'na olan destek ülkenin batısında çok değişmemiş, İç Anadolu'da artmış, ancak, Güney Doğu ve Karadeniz'de azalmıştır. Erdoğan'a olan destek ise, ülke genelinde homojen bir şekilde azalmıştır.

## ***Kemal Kılıçdaroğlu***



## ***Recep Tayyip Erdoğan***





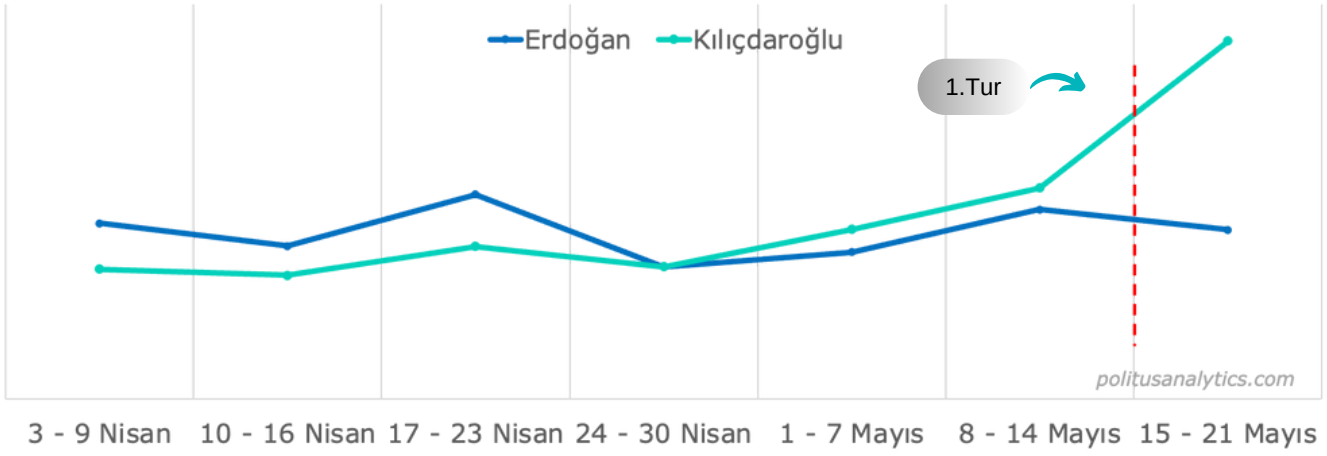
Birinci tur Cumhurbaşkanlığı seçimi sonrasında, **umutsuzluk** duygusunun Kemal Kılıçdaroğlu ve Recep Tayyip Erdoğan destekçileri arasında arttığını, ancak bu artışın Kılıçdaroğlu destekçileri tarafında çok daha yüksek olduğunu görüyoruz. **Kaygı** duygusuna baktığımızda da benzer bir resimle karşı karşıyayız; seçimin birinci turda bitmemesi iki kesimin de kaygı duygusunu arttırmış gözüküyor. Ancak bu artış, Kılıçdaroğlu destekçileri için daha yüksek. **Üzüntü** seviyesi ise her iki adayın destekçileri arasında da birbirine çok yakın bir seviyeye yükseliyor. Buna paralel olarak, her iki adayın destekçileri için de **mutluluk** duygusunda belirgin bir düşüş gözlemliyoruz.

Bu sonuçlarda, her iki adayın destekçilerinin de birinci turda kazanma beklentilerinin hayal kırıklığına dönüştüğünü görebiliyoruz. Fakat beklentilerin aksine Kılıçdaroğlu'nun birinci turu geride tamamlaması, bu hayal kırıklığının yansıması olarak görebileceğimiz **umutsuzluk ve kaygı** duygularının Kılıçdaroğlu destekçileri arasında daha da arttırmışa benziyor.

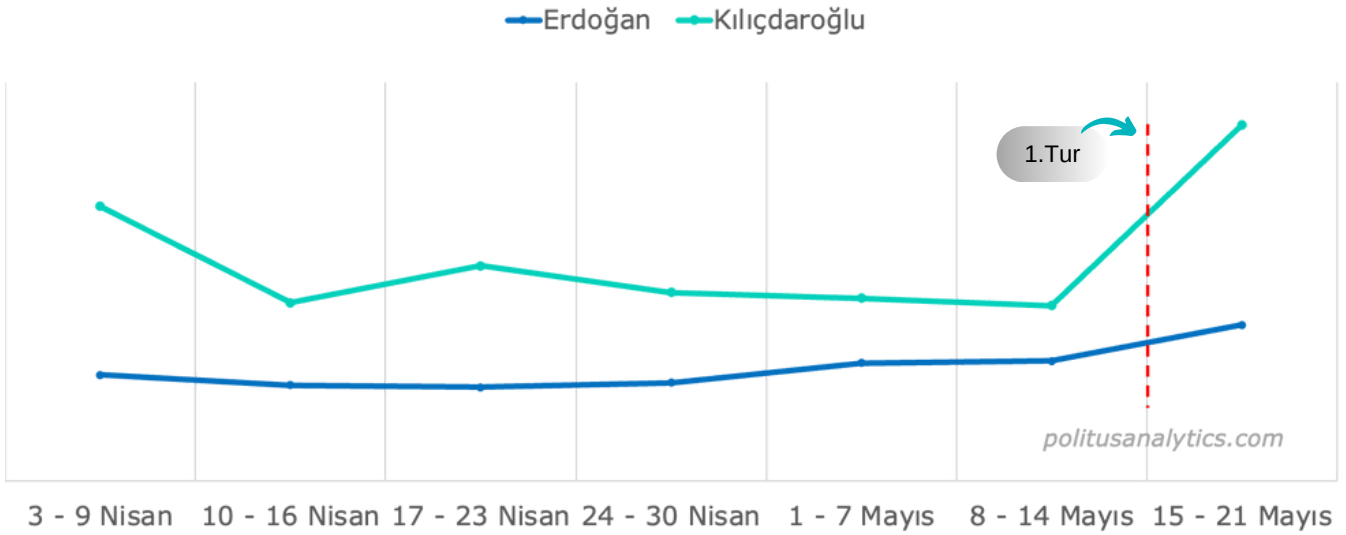
Bunun yanı sıra, **öfke** duygusunun birinci turdan sonra her iki seçmen grubunda da kayda değer bir yükselme sergilediğini ölçtük. Bu durum siyasi kutuplaşmanın bir miktar daha yükseldiğinin göstergesi olarak değerlendirilebilir.

Öte yandan, analizimiz umutsuzluğun yanında umut duygusunu da ayrıca incelemektedir, zira birbirine zıt duygular aynı toplumsallık içerisinde yaşanabilmektedir. Burada, iki adayla ilgili olarak, **umut** duygusunda ortaya çıkan farklılık son derece önemli gözüküyor. Kılıçdaroğlu destekçileri arasında umudun arttığını, fakat Erdoğan destekçileri arasında azaldığını gözlemliyoruz. Bu durum, ikinci turda Kılıçdaroğlu destekçilerinin sandığa gitme oranının daha yüksek olacağına dair bir işaret olarak okunabilir. Yani, Kılıçdaroğlu destekçileri, **umutsuzluk** ve **umudu** aynı anda tecrübe edip, seçimin ikinci turuna karmaşık bir ruh hali içerisinde yaklaşmaktadırlar.

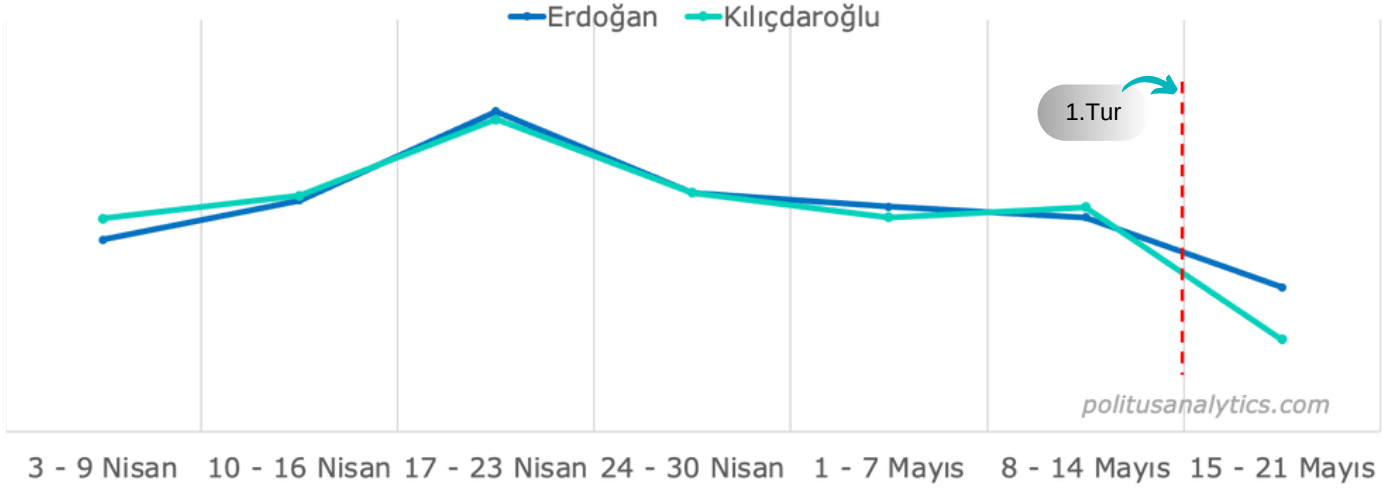
## Umut



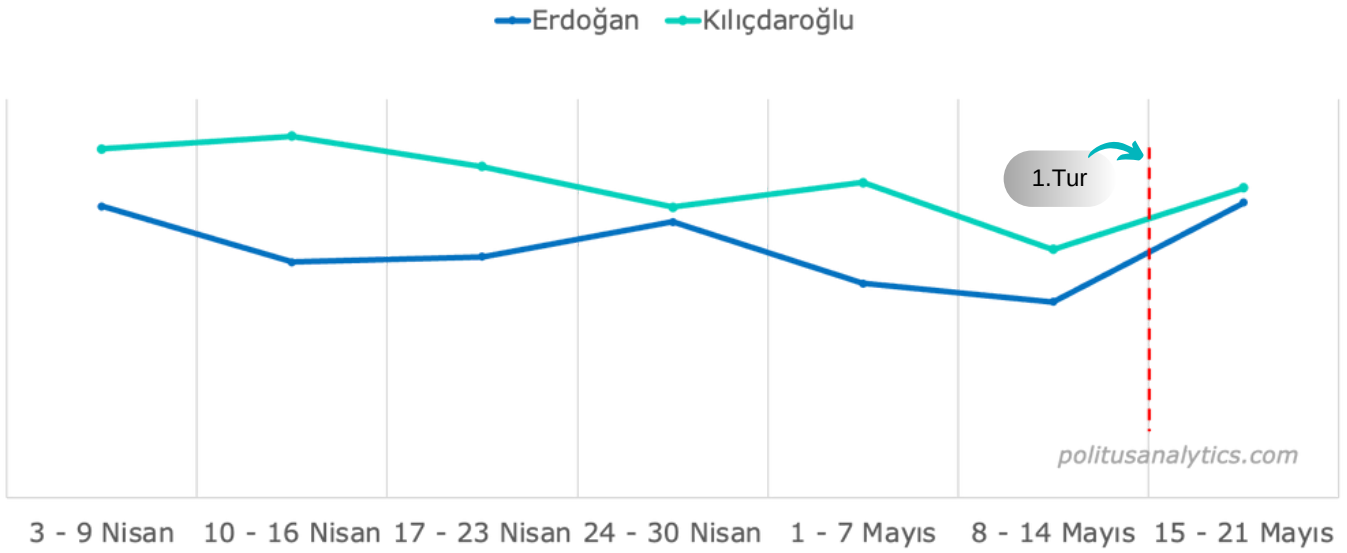
## Kaygı



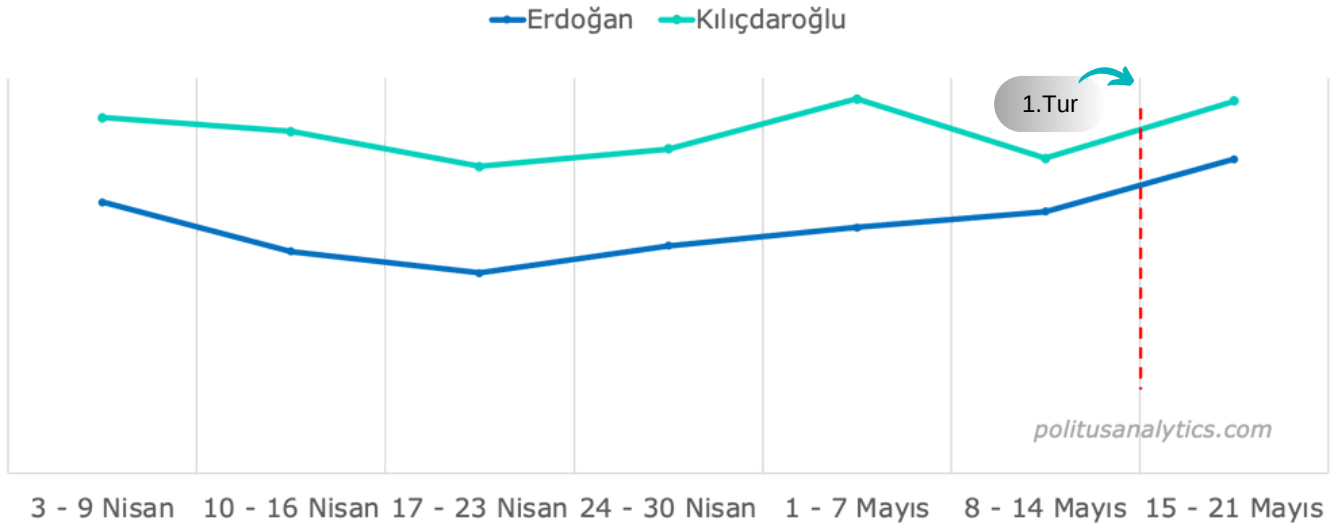
## Mutluluk



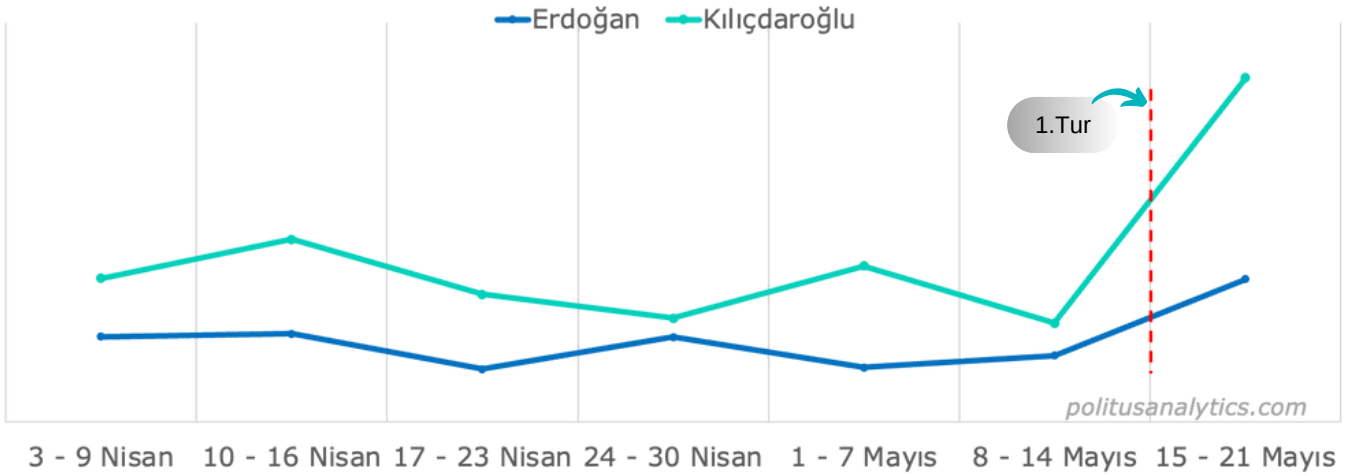
## Üzüntü



## Öfke

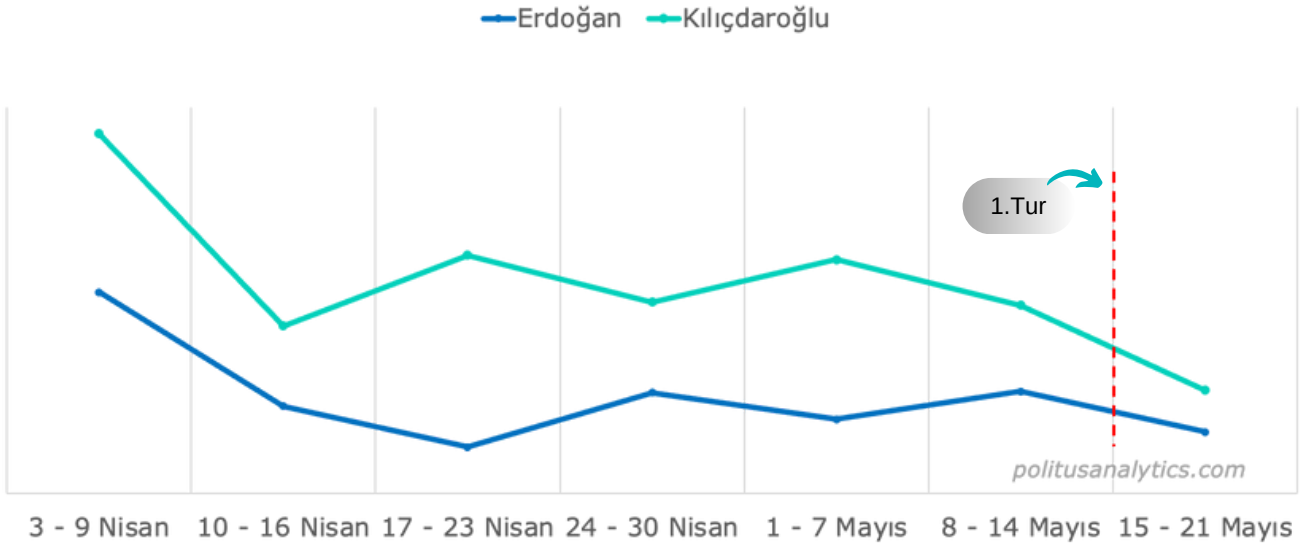


## Umutsuzluk





# Korku

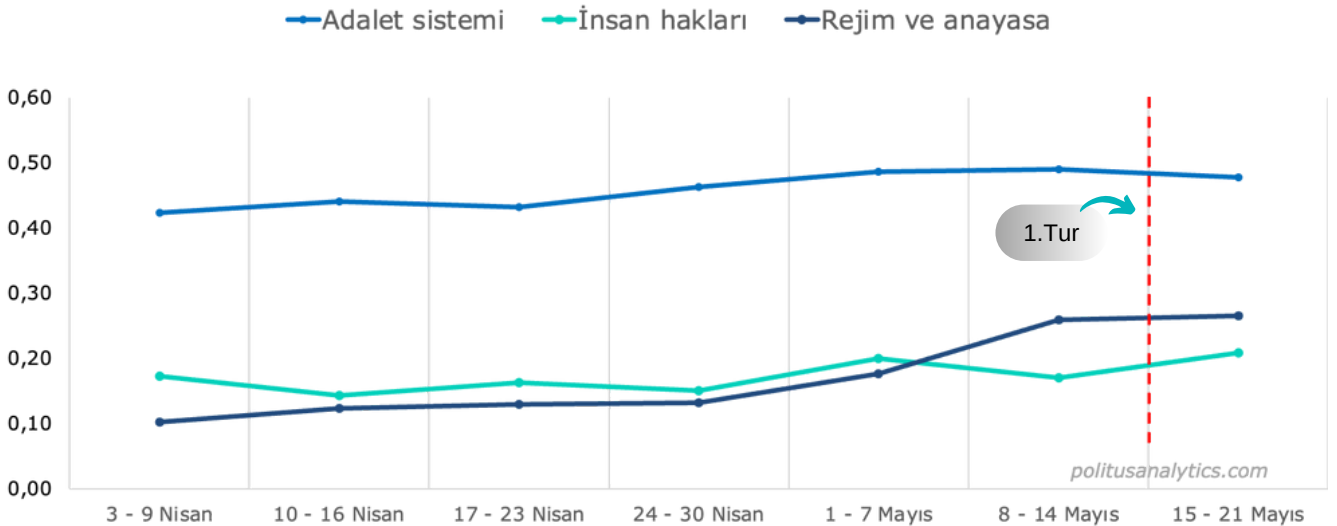


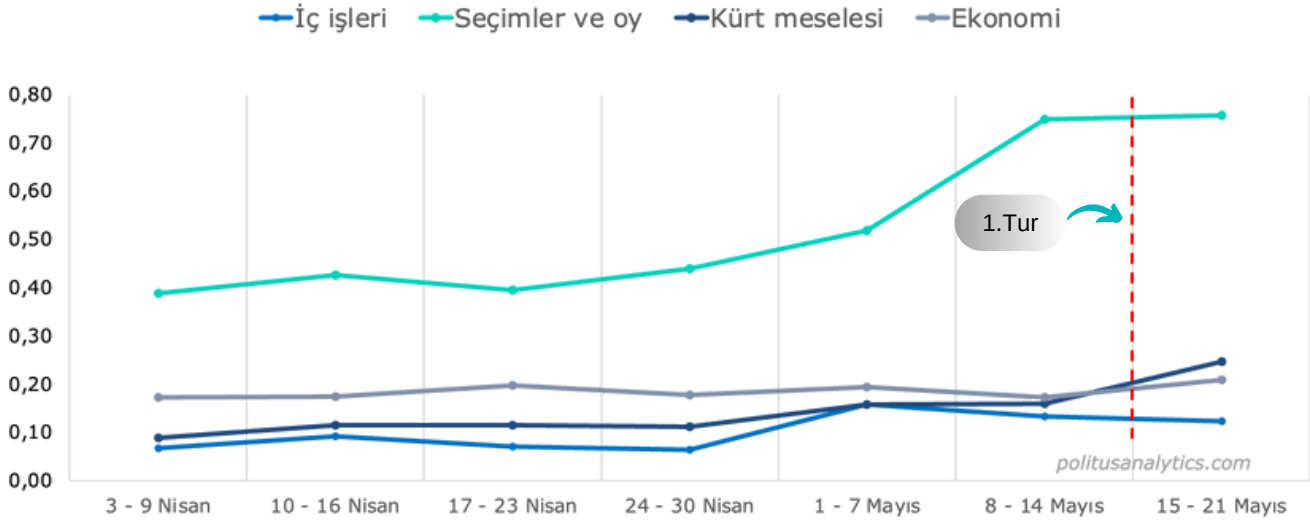


## Gündemdeki Konuların Zamansal Değişimi

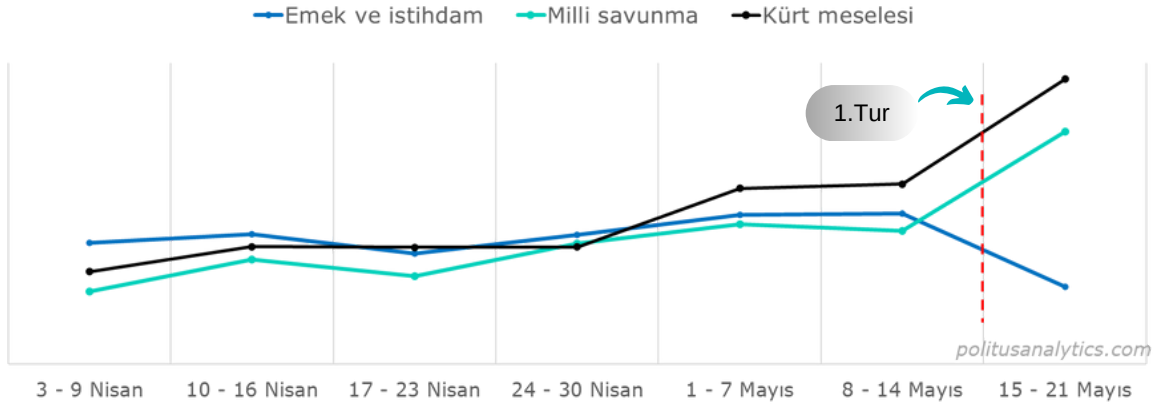
Seçmen nezdinde hangi konuların daha gündemde olduğuna dair analizimiz, birinci tur öncesi ve sonrasında dair bazı işaretler veriyor. Öncelikle, seçimler ve oy konusu, birinci turun hemen öncesinde zirvesine ulaşmış, birinci turdan sonra da bu seviyeyi koruyor. Dolayısı ile, seçime olan ilginin devam ettiğini söyleyebiliriz ve bu da seçime katılım oranlarının değişmeyeceğine işaret ediyor olabilir. Seçimden sonra seçmenler arasında gündemi artan üç konu ise, Kürt meselesi, insan hakları ve ekonomidir.

Aşağıdaki iki grafik, çeşitli konuların hangi yoğunlukla konuşulduğunu ve bunun zaman içerisindeki değişimini gösteriyor. Diğer konularla mukayese edildiğinde tüm süreç boyunca seçimler ve oy konusuna dönük ilginin yüksek olduğu görülüyor. Bununla birlikte, 8 Mayıs haftasından itibaren Kürt meselesi'nin yoğunluğunun arttığı gözlemleniyor. Rejim ve anayasa konusu Mayıs ayından itibaren insan hakları konusunun üzerine çıkarak yükseliş trendine giriyor.





Seçimin ikinci turunun belirleyici aktörlerinden olan Türk milliyetçisi seçmenin hangi konular hakkında konuştuğu analiz ettiğimizde, birinci tur sonrasında çarpıcı bir değişim gözlemliyoruz. Türk milliyetçileri, ilk tur sonrasında milli savunma ve Kürt meselesi konusunda çok daha fazla konuşurken, emek ve istihdam gibi ekonomi ile ilgili meseleleri çok daha az gündeme alıyorlar.

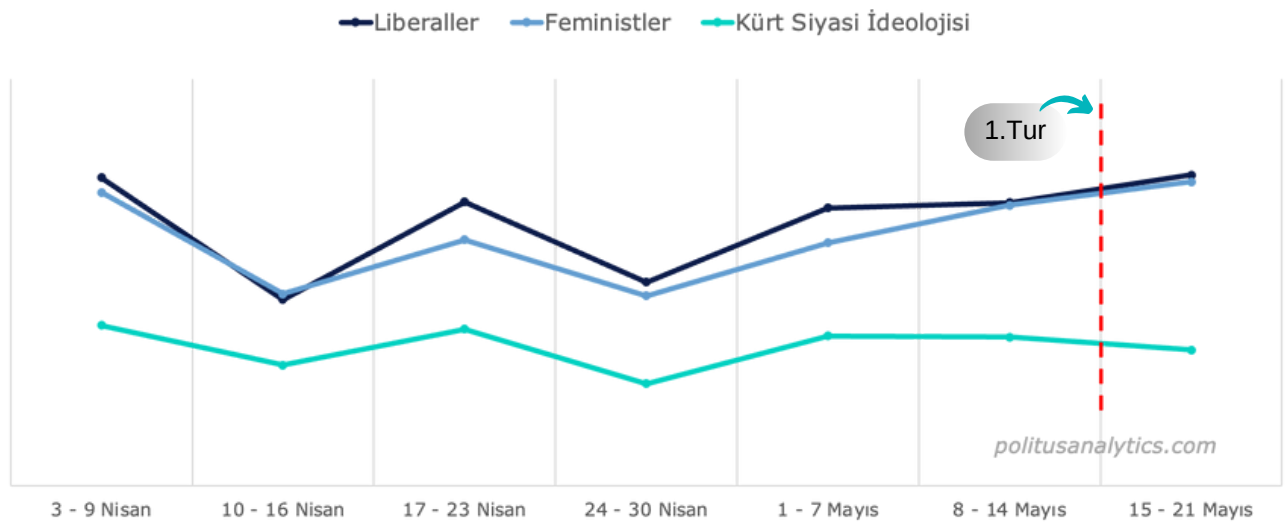
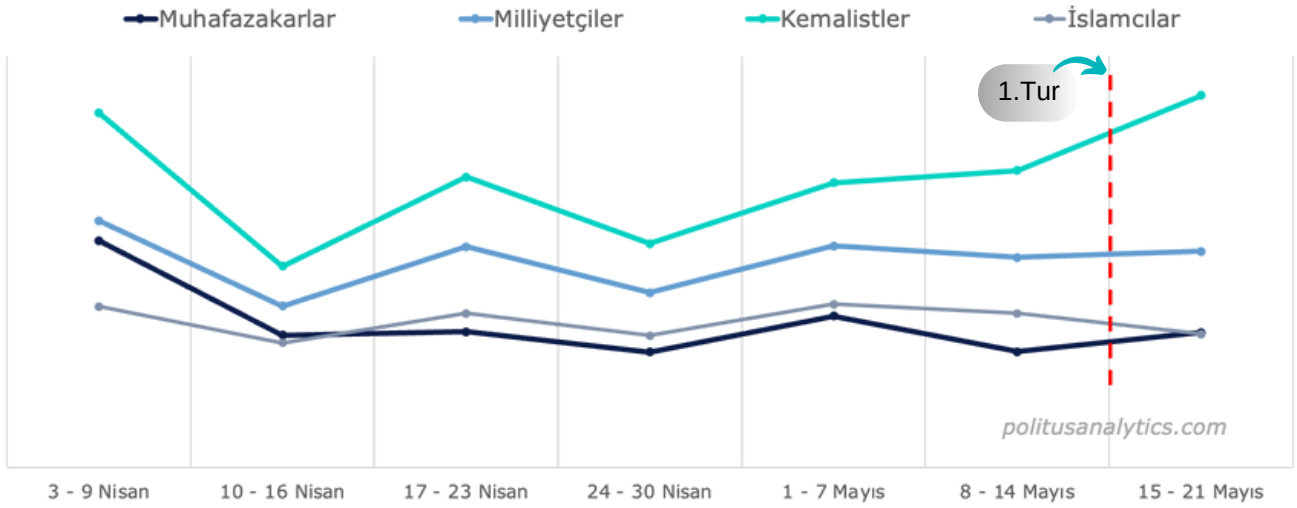




# İdeolojik Eğilimler ve Adaylar

Çeşitli ideolojik konumlardan seçmenlerin Kemal Kılıçdaroğlu ve Recep Tayyip Erdoğan'a verdiği desteğin, birinci tur sonrasında nasıl değiştiğini analiz ettik.

## Kemal Kılıçdaroğlu Destekçileri

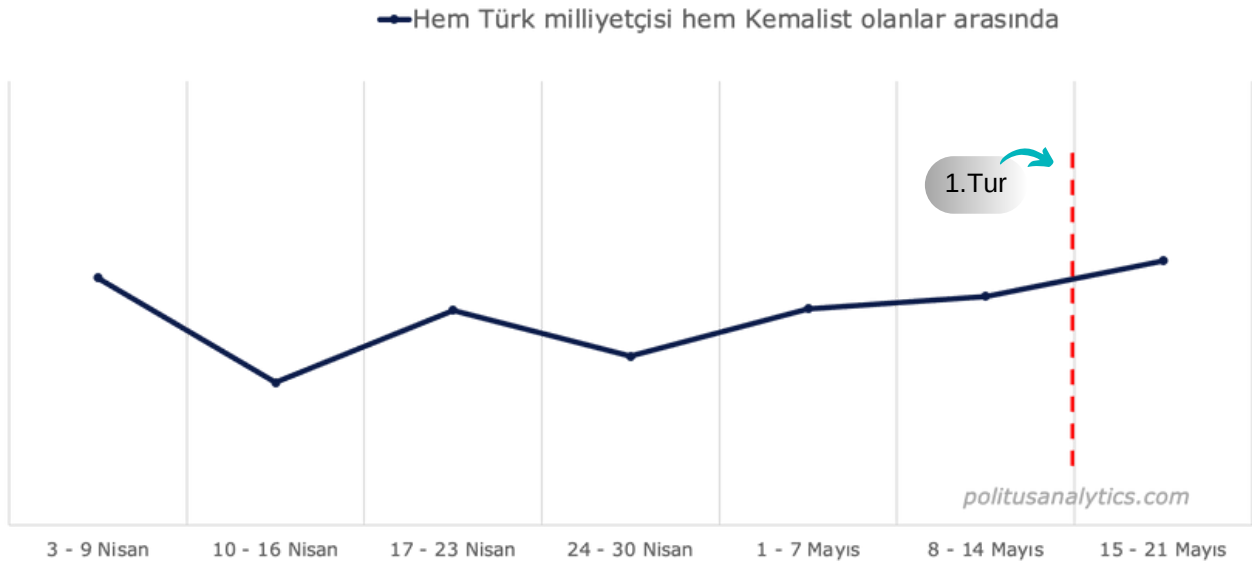


# Kemal Kılıçdaroğlu Destekçileri

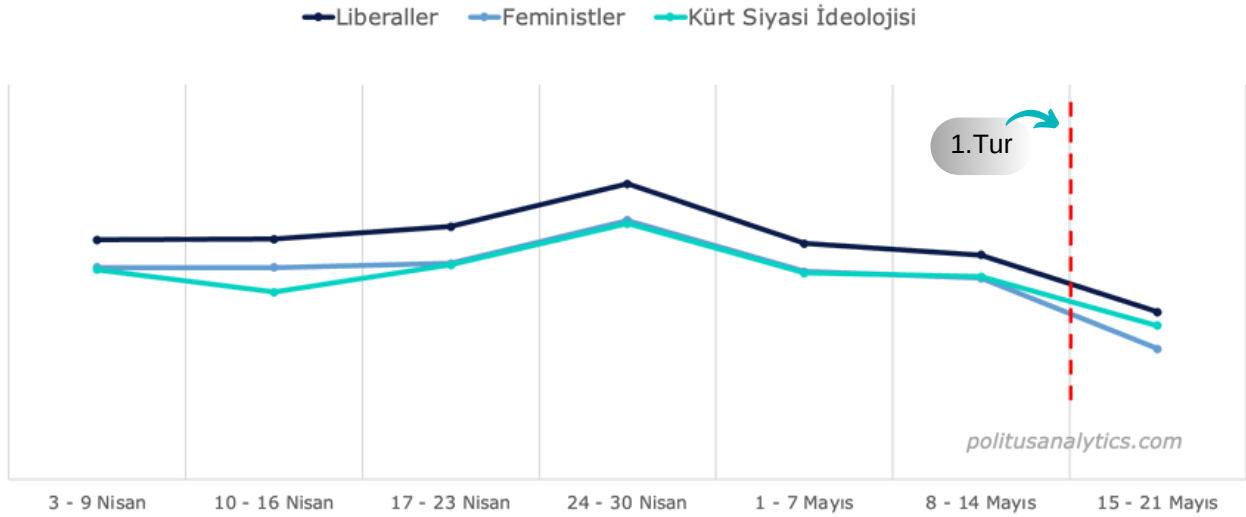
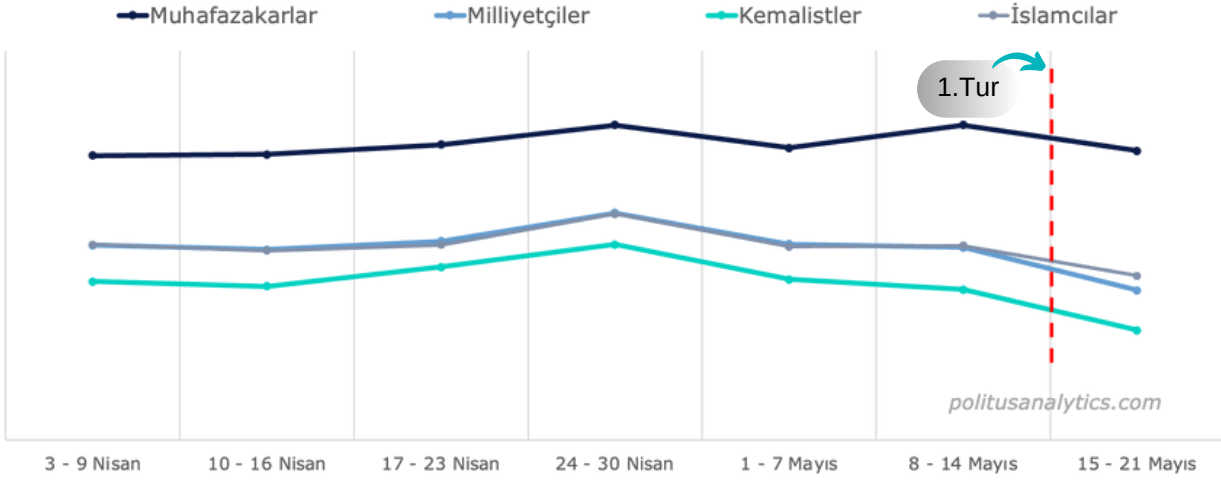
Bulgularımıza göre birinci turdan sonra Kılıçdaroğlu'na verilen destek açısından muhafazakar seçmen yükseliş eğilimi gösteriyor. Benzre şekilde CHP'nin geleneksel tabanı olarak bilinen Kemalist seçmenin Kılıçdaroğlu'na olan desteği de önemli ölçüde artıyor. Öte yandan, İslamcı ideolojiye ait seçmenin Kılıçdaroğlu'na olan desteği ise birinci tur itibarıyla düşüşe geçiyor.

Kılıçdaroğlu'nun ikinci tur kampanyasının yarattığı beklentinin aksine milliyetçi seçmenin desteğinde anlamlı bir değişiklik gözlenmiyor. Türk milliyetçilerinde bir artış gözlenmediği gibi, Kürt siyasal ideolojine ait seçmenlerin Kılıçdaroğlu'na olan desteğinde bir miktar azalma görülüyor.

Bununla birlikte, ATA ittifakının tabanı olarak görülen, hem Kemalist, hem de Türk milliyetçisi olan seçmenlere baktığımızda, Kılıçdaroğlu'na dönük destekte bir miktar artış gözlemleniyor.



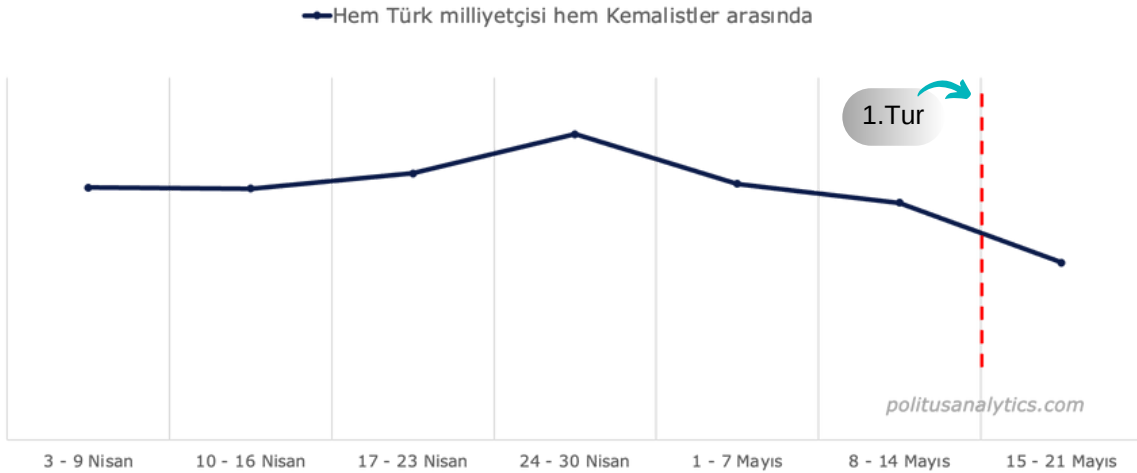
# Recep Tayyip Erdoğan Destekçileri



## Recep Tayyip Erdoğan Destekçileri

Birinci tur sonrasında, Erdoğan'a İslamcı ve muhafazakar seçmenden gelen destekte dikkate değer bir değişim görülüyor. Ancak, Türk milliyetçisi olan seçmenin ve Kemalist seçmenin, bunun yanısıra Kürt siyasal ideolojisini benimseyen seçmenin verdiği desteğin ise kayda değer bir oranda düştüğünü söyleyebiliriz.

Özel olarak, hem Türk milliyetçisi hem Kemalist olan seçmen, yani ATA ittifakının muhtemel destekçileri arasında Erdoğan'a olan destek ciddi anlamda azalmış gözüküyor.





Politus Analytics

politusanalytics.com

info@politusanalytics.com

 @Politus\_AI

 <https://www.linkedin.com/company/politus-analytics/>